

Nr 596

Av fru Hamrin-Thorell m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 54, angående reformering av den obligatoriska skolan m. m.

(Lika lydande med motion nr 706 i Andra kammaren)

I sitt förslag till reformering av den obligatoriska skolan m. m. (proposition 1962/54) har ecklesiastikministern frångått skolberedningens förslag till undervisningstid för ämnet hemkunskap och finner att undervisningstiden i detta ämne bör öka i jämförelse med beredningens förslag med 1 veckotimme i årskurs 7 från 3 veckotimmar till 4 veckotimmar (sid. 273). Vidare har ecklesiastikministern funnit att vad skolöverstyrelsen anfört i sitt yttrande över skolberedningens betänkande beträffande bl. a. undervisningen i barnavård bör beaktas vid det slutliga läroplansarbetet (sid. 274). Skolöverstyrelsen föreslår beträffande ämnet barnavård att undervisningen häri — liksom i skolberedningens förslag — skall förläggas till årskurs 9. Ämnet skall enligt skolöverstyrelsen vidare omfatta för varje elev en sammanlagd undervisningstid motsvarande en halv veckotimme fördelad på lämpligt antal undervisningsperioder.

För närvarande ingår ämnet hemkunskap i årskurs 7 med 4 veckotimmar och i årskurs 8 med 1 veckotimme som obligatoriskt ämne på försöksskolans högstadium.

Ecklesiastikministerns förslag innebär med andra ord att ämnet hemkunskap reduceras med 1 veckotimme på högstadiet jämfört med nu tillämplig timplan.

I det inledande kapitlet i skolberedningens betänkande »Skolans mål och uppgifter» anges bl. a. följande: »Skolans mål kan i korthet anges vara att söka hjälpa varje elev till en allsidig utveckling. Riktpunkten för skolans strävan är därvid att fostra människor med tillräcklig beredskap för att möta de krav, som livet i vår tids samhälle ställer på dem.» För övrigt understryker skolberedningen i alla avsnitt av detta kapitel, vilket berör elevernas fostran, värdet av ämnet hemkunskap. Målsättningen för ämnet hemkunskap skall bl. a. gå ut på att bidra till elevernas ekonomiska fostran, familje- och konsumentfostran samt att ge insikt i samhällsfrågor rörande hemmet.

Sett mot bakgrunden av denna målsättning, som vi helt vill instämma i, finner vi det anmärkningsvärt att hem- och familjekunskap icke kunnat beredas större plats i läroplanen än vad som föreslagits. Hemmens minskade möjligheter att ge barnen en allsidig fostran på familjelivets områden genom

de snabba förändringar som skett och sker i vårt samhälle är en realitet, som också allt oftare påpekas i skilda sammanhang. Morgondagens skola får en central uppgift när det gäller att erbjuda samtliga elever grundläggande kunskaper i så väsentliga frågor som ekonomisk fostran, familje- och konsumentfostran, frågor om vård av bostad och kläder, kost etc. För att kunna fylla denna uppgift borde hemkunskapen, förutom föreslagna 4 veckotimmar i 7:e årskursen, även förekomma på läroplanen för årskurs 9. Efter 7:e årskursen förekommer varken hem- eller familjekunskap som särskilda undervisningsämnen på läroplanen över de obligatoriska ämnena.

Vi finner det önskvärt att samtliga elever får komma i kontakt med angivna ämnen i grundskolans högsta klass under 1 veckotimme i ämnet hemkunskap och en halv veckotimme i ämnet familjekunskap. Familjekunskapen bör lämpligen föras samman med ämnet barnavård, vilka ämnen förslagsvis bör kallas »barnavård och familjekunskap».

Vi får hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 54 måtte uttala

dels att, utöver 4 veckotimmar i årskurs 7, ämnet hemkunskap tilldelas ytterligare 1 veckotimme i årskurs 9,

dels att ett särskilt ämne »Barnavård och familjekunskap» införes i årskurs 9 omfattande totalt 1 veckotimme.

Stockholm den 23 mars 1962

Ruth Hamrin-Thorell

Lisa Mattson

Gärda Svenson

Carl Eskilsson

Per Hilding